

ΔΤ 13/7/20
Δ

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Φ.Ε.Ε.**

ΘΕΜΑ: «ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ»

**ΙΠΠΟΣ: ΧΑΣΤΟΤΡΙΚΕ(IRE)
ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ: κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΒΑΡΑΣ**

Στο άρθρο 164 του Κώδικα Ιπποδρομιών ορίζεται ότι: «Κανένας ίππος δεν πρέπει κατά την διάρκεια της ιπποδρομίας να εμπεριέχει στους ιστούς του ή στα υγρά απεκκρίσεώς του, ουσίες εξωγενείς ή ενδογενείς πέραν των ορίων που θεωρούνται απαγορευμένες καθώς και τους μεταβολίτες τους, σύμφωνα με το άρθρο 6 των Διεθνών Ιπποδρομιακών Κανονισμών κατάλογος των οποίων αναφέρεται στις Γενικές Διατάξεις.

Ο κατάλογος των απαγορευμένων ουσιών καθώς και οι μεταβολίτες τους ή οι μεταβολίτες των ισομερών αυτών των ουσιών καθορίζονται από την ΦΕΕ δια των Γενικών Διατάξεων με βάση το ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την ανίχνευση απαγορευμένων ουσιών.

Βάσει του άρθρου 6 των Διεθνών Κανονισμών, βασικός υπεύθυνος για την ανεύρεση απαγορευμένων ουσιών είναι ο προπονητής. Οι κυρώσεις που προβλέπονται μετά την ανίχνευση απαγορευμένης ουσίας σε ίππο που συμμετείχε σε ιπποδρομία αναφέρονται σε ειδικό κεφάλαιο.».

Περαιτέρω, στο άρθρο 165 του Κώδικα Ιπποδρομιών προβλέπεται ότι: «α. Ο Προπονητής έχει υποχρέωση να προστατεύει τους ίππους την προπόνηση των οποίων έχει αναλάβει και να τους διασφαλίζει κατάλληλα από δολιοφθορές με συνυπεύθυνο τον σταυλίτη. Ακόμη και σε περίπτωση εντοπισμού του υπεύθυνου για την φαρμακοδιέγερση (φυσικού αυτουργού), ο προπονητής δεν απαλλάσσεται της ευθύνης.

Η μή τήρηση του άρθρου αυτού, συνεπάγεται επιβολή ποινής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

β. Οι προπονητές παίρνουν όλα τα δυνατά μέτρα αφ ενός μεν για την ασφάλεια των σταύλων τους, αφ ετέρου για τις τροφές και τα συμπληρώματα τροφών που χορηγούν στους ίππους τους. Διατηρούν τα κουτιά, σακιά τροφών, έτοιμων τροφών, βιταμινών η συμπληρωμάτων, ώστε σε περίπτωση προβλήματος να μπορούν να αποσταλούν προς ανάλυση στο εργαστήριο. Επίσης πρέπει να προσέχουν όλα τα εξωτερικά παρασκευάσματα (αλοιφές, εντριβές κλπ) διότι ορισμένες ουσίες απορροφώνται από το δέρμα και φθάνουν στα ούρα.».

Επίσης, κατ' άρθρο 167 του Κώδικα Ιπποδρομιών: «Οι κυρώσεις που προβλέπονται για προπονητή, βοηθό προπονητή, αρχισταβλίτη, σταβλίτη και ιδιοκτήτη (αν ο ίππος συμμετείχε με ευθύνη του) σε ιπποδρομία μετά την ανίχνευση απαγορευμένης ουσίας είναι οι παρακάτω ανάλογα με την φαρμακολογική δράση της ουσίας που ανιχνεύεται κάθε φορά σε ίππο. Η κατάταξη της φαρμακολογικής δράσης μιας ουσίας καθώς και ο χρόνος αποχής του ίππου σε κάθε περίπτωση, καθορίζονται από το Δ.Σ. της Φ.Ε.Ε μετά από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής που ορίζει το Δ.Σ της Φ.Ε.Ε ετησίως.

Α. ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΕΣ – ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

1. Την πρώτη φορά ο υπεύθυνος προπονητής ή άλλο πρόσωπο τιμωρείται με πρόστιμο 2.000.000 δρχ.
2. Την δεύτερη φορά ο υπεύθυνος τιμωρείται με πρόστιμο 3.000.000 δρχ.
3. Την τρίτη φορά τιμωρείται με πρόστιμο 4.000.000 δρχ.
4. Την τέταρτη φορά τιμωρείται με οριστική αφαίρεση της αδείας του και απαγόρευση εισόδου σε όλους τους χώρους του ιπποδρόμου.

Β. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

1. Την πρώτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 1.000.000 δρχ.
2. Την δεύτερη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 1.500.000 δρχ.
3. Την τρίτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 2.000.000 δρχ.
4. Την τέταρτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 2.500.000 δρχ.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

1. Την πρώτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 500.000 δρχ.
2. Την δεύτερη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 1.000.000 δρχ.
3. Την τρίτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 1.500.000 δρχ.
4. Την τέταρτη φορά ο προπονητής τιμωρείται με πρόστιμο 2.000.000 δρχ.

Τα παραπάνω ισχύουν εφόσον δεν έχει παρέλθει τετραετία μεταξύ των περιπτώσεων.

Για τις δύο κατηγορίες των θεραπευτικών ουσιών αν υπάρχουν περιπτώσεις πέραν των τεσσάρων στα ίδια πρόσωπα και συμβαίνουν μέσο στο χρόνο που ισχύει η υποτροπή, τότε οι ποινές αυξάνονται κατά 1.000.000 δρχ. κάθε φορά.

Τα πρόστιμα σε όλες τις περιπτώσεις καταβάλλονται εντός δύο μηνών από την λήψη απόφασης του Δ.Σ της Φ.Ε.Ε και εφόσον δεν καταβληθούν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία, αναστέλλεται η άδεια του προπονητή μέχρι να καταβάλλει το πρόστιμο.

Σε περίπτωση που ένας προπονητής είναι υπότροπος μέσα στην τετραετία με ουσίες που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, τότε τιμωρείται με το πρόστιμο που προβλέπεται για την συγκεκριμένη κατηγορία. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη σε κάθε κατηγορία ανεξάρτητα και όχι προσθετικά μεταξύ των τριών κατηγοριών.

Οι υπεύθυνοι σταβλίτες σε όλες τις περιπτώσεις τιμωρούνται με αποκλεισμό από 1 μέχρι 5 μήνες ανάλογα με την κατηγορία της απαγορευμένης ουσίας.

Αν σε κάποιον ίππο ανιχνευθεί ουσία όπου αναγνωρίζονται επιτρεπόμενα όρια απεκκρίσεως και έχουν γίνει αποδεκτά από τη Φ.Ε.Ε δεν ελέγχονται οι υπεύθυνοι. Αν τα όρια αυτά υπερβαίνουν τα φυσιολογικά, τότε η ουσία υπάγεται στην κατηγορία που προβλέπεται για ανίχνευση απαγορευμένης ουσίας και ισχύουν τα όσα παραπάνω προβλέπονται.

Οι ουσίες στις οποίες αναγνωρίζονται όρια απεκκρίσεως, το ποσοστό και όλες οι λεπτομέρειες αναφέρονται αναλυτικά στις Γενικές Διατάξεις της Φ.Ε.Ε και πάντα είναι σύμφωνες με το άρθρο 6 των Κανονισμών της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ιπποδρομιακών Αρχών (Δ.Ο.Ι.Α)

Σε όλες τις περιπτώσεις ανίχνευσης απαγορευμένης ουσίας, ο ίππος αποκλείεται από τις ιπποδρομίες για όσο χρόνο εισηγηθεί η αρμόδια επιτροπή από την ημερομηνία που έγινε η ουροληψία. Το έπαθλο αφαιρείται καθώς επίσης και όλα τα έπαθλα που εισέπραξε ο ίππος από την ημέρα της δειγματοληψίας και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων ή αποκλεισμού του που έχει ορίσει η αρμόδια Επιτροπή. Ο ίππος αυτός τοποθετείται τελευταίος στη συγκεκριμένη ιπποδρομία καθώς και στις επόμενες για το διάστημα που θεωρείται αποκλεισμένος από την ημερομηνία δειγματοληψίας και ανίχνευσης της απαγορευμένης ουσίας.

Αν μεταξύ των περιπτώσεων παρέρχεται τετραετία, η παράβαση παραγράφεται, τόσο για τους προπονητές όσο και για τους σταβλίτες ή άλλους υπεύθυνους.».

Τέλος, κατ' άρθρο 40 παρ. 7 των Γενικών Διατάξεων: «Ο προπονητής είναι υπεύθυνος πάντα:

- Για τη διατροφή, τη διοίκηση, την προστασία και την ασφάλεια των ίππων που φροντίζει

- *Να παίρνει όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για τους ίππους που φροντίζει, ώστε να αποτρέψει την έκθεσή τους σε απαγορευμένες ουσίες αντίθετες με τους κανονισμούς και τις διατάξεις της Ιπποδρομιακής Αρχής*
- *Να είναι ενήμερος για τις ενδεχόμενες συνέπειες των θεραπειών που γίνονται στους ίππους του».*

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι ο προπονητής ευθύνεται σε περίπτωση ανεύρεσης απαγορευμένης ουσίας στα ούρα διαγωνισθέντος ίππου του. Η δε ευθύνη του αυτή δεν αναιρείται ακόμη και εάν δεν έχει χορηγήσει ο ίδιος την απαγορευμένη ουσία και ο πραγματικός υπαίτιος της φαρμακοδιέγερσης (φυσικός αυτουργός) ανευρεθεί, πολλώ δε μάλλον όταν αυτός δεν εντοπιστεί. Ο Κώδικας Ιπποδρομιών με τα ανωτέρω άρθρα ιδρύει συνεπώς αυτοτελή και ανεξάρτητη του φυσικού αυτουργού ευθύνη του προπονητή για τις περιπτώσεις φαρμακοδιέγερσης ίππων. Και τούτο διότι οι προπονητές υποχρεούνται τόσο κατ' άρθρο 165 του Κώδικα Ιπποδρομιών όσο και από το άρθρο 40 των Γενικών Διατάξεων να λαμβάνουν στον στάβλο τους όλα τα απαραίτητα μέτρα που θα διασφαλίζουν την αποτροπή χορήγησης σε διαγωνιζόμενους ίππους οποιωνδήποτε απαγορευμένων ουσιών.

Εκ πρώτης όψεως θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι στην ελληνική ιπποδρομιακή νομοθεσία καθιερώνεται γνήσια αντικειμενική ευθύνη του προπονητή για περιστατικά φαρμακοδιέγερσης ίππων που ευρίσκονται στην προπόνηση αυτού, δεδομένου του ότι ο Κώδικας Ιπποδρομιών δεν εξαρτά την τιμώρησή του από την διαπίστωση συνδρομής υπαιτιότητας στο πρόσωπό του. Μια τέτοια ερμηνεία όμως θα ήταν αντίθετη με θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ.

Ειδικότερα, από τις διατάξεις του ΑΝ 858/1937, του από 13.01.1938 ΒΔ, του ΑΝ 399/1968, του Κώδικα Ιπποδρομιών (1175/1997 απόφαση του Υφυπουργού Αθλητισμού, που εξεδόθη κατ' επίκληση των διατάξεων του ΑΝ 397/1968), καθώς και του ΑΝ 399/1968, ως αυτός ισχύει, συνάγεται ότι η κείμενη εθνική νομοθεσία σχετικά με την διοργάνωση, έλεγχο και εποπτεία, εκ μέρους του ΝΠΔΔ της Φ.Ε.Ε., ιπποδρομιών, οργανώνει επαγγελματική δραστηριότητα κατόπιν χορηγήσεως σχετικής αδείας της Διοικήσεως για τα φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ως προπονητές δρομώνων ίππων (επ' αυτού ίδετε ΣτΕ 1948/2012, ΣτΕ 2676/2012, ΣτΕ 664/2006, δημοσιευμένες στην νομική βάση ΝΟΜΟΣ). Επομένως, οι κυρώσεις που επιβάλλονται από το

Δ.Σ. της Φ.Ε.Ε. στους προπονητές δρομώνων ίππων για παραβάσεις των διατάξεων περί ντόπινγκ κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Ιπποδρομιών συνιστούν μη υπηρεσιακές διοικητικές-πειθαρχικές ποινές (επ' αυτού ίδετε ad hoc ΣτΕ 204/2019, ΣτΕ 2676/20212, 1948/2012, ΣτΕ 371/2012, ΣτΕ 1377/2008, ΣτΕ 664/2006, δημοσιευμένες στην νομική βάση ΝΟΜΟΣ), οι οποίες συνίστανται στην επιβολή υψηλών χρηματικών προστίμων, ενώ επί πολλαπλής υποτροπής επιβάλλεται οριστική αφαίρεση αδείας και απαγόρευση εισόδου σε όλους τους χώρους του ιπποδρόμου. Για την επιβολή των ανωτέρω πειθαρχικών ποινών πρέπει να γίνει δεκτό ότι προαπαιτείται, κατά γενική αρχή του δικαίου, η συνδρομή στο πρόσωπο εκείνου στον οποίον επιβάλλεται του στοιχείου της υπαιτιότητας, σχετικά με την τέλεση της παράβασης (ίδετε ad hoc ΣτΕ 2128/2005, ΝΟΜΟΣ, καθώς και Δημητρακόπουλο, Η αρχή της πταισματικής ευθύνης και το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σε σχέση με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, δημοσιευμένη σε http://www.humanrightscaselaw.gr/uploads/4/8/0/3/48039377/%CE%A3%CF%84%CE%95_119-2015_comment.pdf). Το συμπέρασμα αυτό επιρρωνύεται άλλωστε και από τις υπ' αριθμ. 204/2019, 1377/2008 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας καθώς και από την υπ' αριθμ. 2528/2012 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (άπασες δημοσιευμένες στην νομική βάση ΝΟΜΟΣ), εκ των οποίων συνάγεται ότι η τέλεση ήσσονος σημασίας ιπποδρομιακών πειθαρχικών παραπτωμάτων προϋποθέτει την ύπαρξη υπαιτιότητας στο πρόσωπο του ελεγχόμενου. Τέλος, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να σημειωθεί ότι τυχόν επιβολή διοικητικών κυρώσεων τέτοιου ύψους, όπως αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 167 του Κώδικα Ιπποδρομιών, χωρίς την συνδρομή στο πρόσωπο του παραβάτη του στοιχείου της υπαιτιότητας, θα αντέκειτο στην συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας.

Συνεπώς, η διάταξη του άρθρου 165 του Κώδικα Ιπποδρομιών δέον να ερμηνευθεί ότι εισάγει μαχητό τεκμήριο υποκειμενικής ευθύνης του προπονητή, στον οποίον εναπόκειται να ανταποδείξει ότι έλαβε όλα τα δυνατά μέτρα για την αποτροπή περιπτώσεων φαρμακοδιέγερσης σε ίππους που ανήκουν στην προπόνησή του. Αντίστοιχες ρυθμίσεις αναστροφής του βάρους απόδειξης προβλέπονται άλλωστε και στην ιπποδρομιακή νομοθεσία έτερων κρατών (ίδετε πχ. ενδεικτικώς αγγλικό ιπποδρομιακό δίκαιο: BHA-Rules of Racing, Penalties, Presence of a Prohibited Substance, 37, προσπελάσιμο υπό <http://rules.britishhorseracing.com/#!/book/34/chapter/s3457-anti->

doping/content?section=s3459-rule-violations' γερμανικό ιπποδρομιακό δίκαιο: FN Anti-Doping- und Medikamentenkontroll-Regeln für den Pferdesport – ADMR, Art. 10.4, προσπελάσιμο υπό https://www.pferd-aktuell.de/shop/index.php/cat/c114_Fairer-Sport.html#20612, με ρητή μάλιστα αναφορά στην αιτιολογική έκθεση ότι τυχόν αντίθετη διάταξη θα αντέβαινε στις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων του ανθρώπου).

Κατά τούτο, το μέτρο επιμέλειας που τίθεται από την ελληνική ιπποδρομιακή νομοθεσία για τους προπονητές δρομώνων ίππων σε σχέση με την αποτροπή περιπτώσεων ντόπινγκ σε ίππους τους (λήψη όλων των «δυνατών» μέτρων), είναι αυστηρότερο εκείνου που τίθεται στο άρθρο 6^Α παρ. 7 του Κανονισμού της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ιπποδρομιακών Αρχών, στο οποίο προβλέπεται ότι ο προπονητής οφείλει να λαμβάνει απλώς «όλες τις εύλογες προφυλάξεις» („all reasonable precautions“).

Εν προκειμένω, στον ίππο ΧΑΣΤΟΤΡΙΚΕ(IRE), προπόνησης κ. Χρήστου Κουβαρά και ιδιοκτησίας κ. Χρήστου Θεοδωράκη που τερμάτισε 1^{ος} στην 6^η Ιπποδρομία της 22.12.2019, ανιχνεύθηκε κατόπιν ουροληψίας (κωδικός αριθμός δείγματος A 000005015306), η απαγορευμένη ουσία TESTOSTERONE, σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. ΦΕΕ 182/21.01.2020 – CERTIFICATE OF ANALYSIS: 174833 έγγραφο του εργαστηρίου Ελέγχου Doping του LGC. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων ο ιδιοκτήτης του ίππου, κ. Χρήστος Θεοδωράκης, αιτήθηκε την εξέταση του Β' δείγματος (ίδτε επ' αυτού την από 22.01.2020 σχετική ανακοίνωση της Φ.Ε.Ε.), η οποία προσδιορίσθηκε στις 10.03.2020 (ίδτε σχετικά την από 07.02.2020 ανακοίνωση της ΦΕΕ). Από την εξέταση προέκυψε ότι και το Β' Δείγμα ήταν θετικό στην απαγορευμένη ουσία TESTOSTERONE (ίδτε σχετικά την από 20.03.2020 ανακοίνωση της Φ.Ε.Ε.).

Κατόπιν τούτων, η Επιτροπή Ιπποδρομιών αφού χορήγησε στον εν λόγω προπονητή αντίγραφα της υποθέσεως κάλεσε αυτόν στις 29.05.2020, προκειμένου να παράσχει εξηγήσεις για ενδεχόμενη παραβίαση του άρθρου 40 παρ. 7 των Γενικών Διατάξεων και των άρθρων 164, 165 και 167 του Κώδικα Ιπποδρομιών. Ο προπονητής προσήλθε στην Επιτροπή και δήλωσε ότι επιθυμούσε να απολογηθεί δια γραπτού υπομνήματος, το οποίο και κατέθεσε στις 18.06.2010.

Συγχρόνως δε αιτήθηκε ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του κ. Κόλλια (ΑΜ/ΔΣΑ 39610), η οποία έλαβε χώρα στις 22.06.2020.

Με το από 18.06.2020 υπόμνημα του όσο και με την από 22.06.2020 προφορική εξέτασή του από την Επιτροπή, ο ελεγχόμενος αρνήθηκε ότι χορήγησε ο ίδιος στον ίππο του ΧΑΣΤΟΤΡΙΚΕ(IRE) την απαγορευμένη ουσία TESTOSTERONE, απέδωσε δε το συμβάν σε ενέργεια δολιοφθοράς τρίτου προσώπου. Περαιτέρω, ισχυρίστηκε ότι λάμβανε όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτροπή συμβάντων φαρμακοδιέγερσης σε ίππους προπόνησής του, όπως πχ. η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, τακτική αλλαγή λουκέτων στους στάβλους, ασφάλεια τροφών και συμπληρωμάτων τροφών, συνεργασία με τους καλύτερους κτηνιάτρους. Η Επιτροπή Ιπποδρομιών, παρά το γεγονός ότι από κανένα στοιχείο δεν απεδείχθη ότι ο ελεγχόμενος προέβη ο ίδιος στην χορήγηση της απαγορευμένης ουσίας TESTOSTERONE στον ίππο ΧΑΣΤΟΤΡΙΚΕ(IRE), απορρίπτει τους ισχυρισμούς του περί μη ευθύνης του ως ουσία αβάσιμους για τους κάτωθι λόγους:

Εν πρώτοις, θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τα τηρούμενα στο μητρώο της Υπηρεσίας στοιχεία προκύπτει ότι ο ελεγχόμενος είχε έως τις 11.06.2020 στην προπόνησή του τον μεγαλύτερο αριθμό ίππων στον ελληνικό ιππόδρομο. Επιπροσθέτως, από τα υποστηριζόμενα στο υπόμνημά του, προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι ο εν λόγω προπονητής, σε αντίθεση με τα όσα διατείνεται, όχι μόνο δεν είχε πλήρη εποπτεία των ίππων του κατά την διάρκεια των ιπποδρομιών, αλλά συγχρόνως δεν είχε οργανώσει κατά τέτοιο τρόπο τον στάβλο του ώστε να διαγιγνώσκει και να αποτρέπει τυχόν έκνομες ενέργειες τρίτων σε ίππους του. Ειδικότερα, ο ελεγχόμενος, παρά το γεγονός ότι είχε να διαχειριστεί έναν πολύ μεγάλο αριθμό ίππων δεν είχε προσλάβει το απαραίτητο προσωπικό (σταβλίτες), αναγκαζόμενος κατά τον τρόπο αυτό να αναζητεί ευκαιριακά άτομα, για τις ενέργειες των οποίων, όπως άλλωστε ο ίδιος ομολογεί, είχε παντελώς πλημμελή εποπτεία.

Χαρακτηριστικοί είναι εν προκειμένω οι ισχυρισμοί του στο από 18.06.2020 υπόμνημά του:

-«Ενδεικτικώς αναφέρω μόνο ότι τα πρωινά χρησιμοποιούμε 5-6 γυμναστές, οι οποίοι δεν είναι σταθεροί εργαζόμενοι ενός στάβλου».

-«Τα άτομα λοιπόν που μεταφέρουν τα άλογα στις κούρσες, πολλές φορές δεν είναι εκ των απασχολούμενων από εμέ σταυλιτών».

Επίσης, από τα συμφωνητικά και τα λοιπά έγγραφα (τιμολόγια κτλ.) που συν-προσκόμισε αποδεικνύεται σαφώς ότι η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, την οποία επικαλείται ως μέτρο που ο ίδιος πήρε για την αποτροπή συμβάντων φαρμακοδιέγερσης, έλαβε χώρα πολύ μετά από την ημερομηνία του συμβάντος, ήτοι τον Ιούνιο του 2020.

Μετά ταύτα, η Επιτροπή Ιπποδρομιών αποφαινεται ότι στοιχειοθετείται πλήρως η αποδιδόμενη σε αυτόν διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος, υπό την ειδικότερη μορφή της μη λήψης των απαραίτητων μέτρων στον στάβλο του για την αποτροπή περιπτώσεων ντόπινγκ σε ίππους που προπονούσε, σύμφωνα με όσα έχουν ανωτέρω εκτεθεί.

Όσον αφορά δε την επιβλητέα ποινή λεκτέα τα εξής:

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 660/27.03.2020 Εισήγηση της Επιτροπής Κατάταξης Απαγορευμένων Ουσιών η ουσία TESTOSTERONE κατατάσσεται στην ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α' (ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΕΣ – ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ). Οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 167 του Κώδικα Ιπποδρομιών για τους υπεύθυνους προπονητές για ανίχνευση ουσίας σε ίππο τους που εμπίπτει στην Α' Κατηγορία είναι οι ακόλουθες:

- «1. Την πρώτη φορά ο υπεύθυνος προπονητής ή άλλο πρόσωπο τιμωρείται με πρόστιμο 2.000.000 δρχ.
2. Την δεύτερη φορά ο υπεύθυνος τιμωρείται με πρόστιμο 3.000.000 δρχ.
3. Την τρίτη φορά τιμωρείται με πρόστιμο 4.000.000 δρχ.
4. Την τέταρτη φορά τιμωρείται με οριστική αφαίρεση της αδείας του και απαγόρευση εισόδου σε όλους τους χώρους του ιπποδρόμου.».

Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 3956/17.02.2012 απόφαση του Υφυπουργού Αθλητισμού, ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Διεθνής Σύμβαση του Παρισιού του 2005 κατά της φαρμακοδιέγερσης (ντόπινγκ) στον αθλητισμό. Στο άρθρο 10.7.4 αυτής υπό τον τίτλο «Όροι υποτροπής» ορίζεται ότι: «Για την επιβολή ποινής, κατά το άρθρο 10.7 της παρούσας, η παράβαση ντόπινγκ θεωρείται ως δεύτερη παράβαση, μόνο εάν το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. μπορεί να αποδείξει ότι η πρώτη παράβαση είχε γνωστοποιηθεί στον αθλητή ή άλλο πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 7 (Διαχείριση Αποτελεσμάτων), ή ότι το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. προέβη σε εύλογες προσπάθειες γνωστοποίησης της πρώτης

παράβασης ντόπινγκ στα πρόσωπα αυτά και τούτο κατέστη ανέφικτο. Εάν η γνωστοποίηση δεν μπορεί να αποδειχθεί από το Ε.Σ.ΚΑ.Ν., τότε οι δύο παραβάσεις θεωρούνται ως μία ενιαία πρώτη παράβαση και η επιβαλλόμενη ποινή έχει ως βάση την παράβαση που επισύρει την αυστηρότερη ποινή. Σε αυτή την περίπτωση, η συρροή πολλαπλών παραβάσεων, μπορεί να θεωρηθεί ως επιβαρυντική περίπτωση. Εάν για οποιονδήποτε λόγο ο αθλητής ή άλλο πρόσωπο τιμωρηθεί κατά το άρθρο 10.7 ως υπότροπος και είτε αθωωθεί για την πρώτη παράβαση είτε για οποιοδήποτε λόγο ακυρωθεί ή ανασταλεί εν όλω η ποινή για την πρώτη παράβαση, το δικαιοδοτικό όργανο που επέβαλλε την ποινή κατά το άρθρο 10.7, κατόπιν αιτήσεως του αθλητή, προβαίνει στη μείωση της κατά το προσήκον μέτρο, σύμφωνα με τους κανόνες της παρούσας.».

Ίδια ρύθμιση περιέχεται και στο ν. 4373/2016, με τον οποίον εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με το νέο Κώδικα Αντιντόπινγκ του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντόπινγκ. Ειδικότερα, στο άρθρο 11.7.4.1. του ως άνω νόμου, υπό τον τίτλο «Πολλαπλές Παραβάσεις», ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η διάταξη του άρθρου 10.7.4 του Κώδικα Αντιντόπινγκ του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντόπινγκ. Η εν λόγω ρύθμιση έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς επιβολής κυρώσεων βάσει του άρθρου 11.7, η παράβαση κανόνα αντιντόπινγκ θα θεωρείται ως δεύτερη παράβαση μόνον εφόσον το ΕΣΚΑΝ μπορεί να στοιχειοθετήσει ότι ο αθλητής ή το άλλο πρόσωπο διέπραξε τη δεύτερη παράβαση κανόνα αντιντόπινγκ, αφότου ο αθλητής ή το άλλο πρόσωπο έλαβε σχετική γνωστοποίηση ή αφότου το ΕΣΚΑΝ κατέβαλε εύλογες προσπάθειες γνωστοποίησης της πρώτης παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ. Στην περίπτωση που το ΕΣΚΑΝ δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει κάτι τέτοιο, οι παραβάσεις θεωρούνται από κοινού ως μία ενιαία πρώτη παράβαση και η επιβλητέα κύρωση βασίζεται στην παράβαση που επιφέρει τη βαρύτερη κύρωση».

Ο ν. 4373/2016, ως ευχερώς προκύπτει από την ανάγνωση του άρθρου 1 αυτού (Τίτλος: «Πεδίο εφαρμογής των κανόνων αντιντόπινγκ»), ρυθμίζει αποκλειστικώς τα ζητήματα φαρμακοδιέγερσης αθλητών ατομικών αθλημάτων. Το ίδιο ισχύει δε και για την υπ' αριθμ. 3956/17.02.2012 απόφαση του Υφυπουργού Αθλητισμού (ίδετε ειδικώς το άρθρο 1 αυτής με τίτλο: «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ANTI-NTOΠINΓK»). Συνεπώς, η υποστηριζόμενη στο από 18.06.2020 υπόμνημα του ελεγχόμενου άποψη ότι η ανωτέρω υπουργική απόφαση ευρίσκει πεδίο εφαρμογής και για τους ελέγχους φαρμακοδιέγερσης ίππων, διότι εξεδόθη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 128 ΙΔ' του

ν. 2725/1999, το οποίο φέρει τίτλο «ντόπινγκ ίππων», είναι απορριπτέα ως νόμω αβάσιμη. Και τούτο διότι στην παρ. 6 του προαναφερθέντος άρθρου ορίζεται ρητώς ότι: *«Τα θέματα σχετικά με τον έλεγχο ντόπινγκ στους ίππους και τις Πειθαρχικές παραβάσεις ντόπινγκ σε σχέση με τη διεξαγωγή ιπποδρομιών ή ιππικών αγώνων ρυθμίζονται από τον Κώδικα της παραγράφου 1 του παρόντος [Κώδικας Ιπποδρομιών] και τους οικείους κανονισμούς της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ιππασίας και της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας αντίστοιχα».*

Ανεξαρτήτως τούτου όμως, οι διατάξεις του άρθρου 11.7.4.1 του ν. 4373/2016 καθώς και του άρθρου 10.7.4 της υπ' αριθμ. 3956/17.02.2012 απόφασης του Υφυπουργού Αθλητισμού απηχούν, όπως προεκτέθηκε, γενικές αρχές του (παγκόσμιου) δικαίου ντόπινγκ, οι οποίες ελλείψει υπάρξεως αντίστοιχης διατάξεως στην ιπποδρομιακή νομοθεσία, ευρίσκουν ανάλογη εφαρμογή για την ταυτότητα του λόγου και επί πολλαπλών παραβάσεων φαρμακοδιέγερσης που διαπράττονται από προπονητές δρομώνων ίππων.

Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή επιρρωνύεται και από το γεγονός ότι όμοιου πνεύματος ρυθμίσεις *ἀπαντούν* στο ιπποδρομιακό δίκαιο έτερων κρατών. Χαρακτηριστική είναι εν προκειμένω η αντίστοιχη διάταξη του γερμανικού ιπποδρομιακού δικαίου (FN Anti-Doping- und Medikamentenkontroll-Regeln für den Pferdesport – ADMR, Art. 10.3), σύμφωνα με την οποία ως προϋπόθεση κατάφασης δεύτερης παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ σε προπονητή δρομώνων ίππων απαιτείται η προηγούμενη γνωστοποίηση σε αυτόν („nach Benachrichtigung“) της πρώτης παράβασης.

Επιπροσθέτως, τυχόν κατάφασης πειθαρχικής ευθύνης και επιβολής αυξητικώς κλιμακούμενων κυρώσεων επί τελέσεως πολλαπλών παραβάσεων, χωρίς την προηγούμενη γνωστοποίηση στον ελεγχόμενο της προγενέστερης παράβασης προσκρούει στην θεμελιώδη αρχή της χρηστής διοικήσεως, σύμφωνα με την οποία η διοίκηση οφείλει να ασκεί τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (βλ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ. 96). Επί διαδοχικών παραβάσεων, λοιπόν, τυχόν επίταση της ευθύνης του

πειθαρχικώς ελεγχόμενου, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση αυτού για την τέλεση της της προγενέστερης, οδηγεί στον αιφνιδιασμό του, ενώ συγχρόνως του αποστερεί εν τη γενέσει την δυνατότητα συμμόρφωσης προς τους εκάστοτε τιθέμενους κανόνες δικαίου.

Συνεπώς, επί τελέσεως πλείονων παραβάσεων χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση των προηγούμενων στον ελεγχόμενο, όλες οι παραβάσεις θεωρούνται από κοινού ως μία ενιαία πρώτη παράβαση και η επιβλητέα κύρωση βασίζεται στην παράβαση που επιφέρει τη βαρύτερη κύρωση. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που τηρούνται στο τμήμα μητρώου και ποινολογίου της Φ.Ε.Ε. προκύπτει ότι μετά την διενέργεια ουροληψιών στις 11.02.2017, 12.04.2017 και 13.05.2017 ανιχνεύθηκε η απαγορευμένη ουσία HEPTAMINOL στους ίππους TPANKOYIA TAIM(GB), ΦΙΛΑΝΤΕΡΕΡ(GB) και ΠΡΙΝΣΕΣ MOMOKA(GB), προπόνησής κ. Χρήστου Κουβαρά αντίστοιχα. Παρά ταύτα, τα αποτελέσματα των ουροληψιών ανακοινώθηκαν σε αυτόν πολλούς μήνες μετά, ήτοι τα δύο πρώτα στις 02.08.2017 και το τρίτο στις 30.08.2017 (επ' αυτών ίδετε τα υπ' αριθμ. 1984/02.08.2017, 1985/02.08.2017 και 2095/30.08.2017 έγγραφα της Φ.Ε.Ε.). Από τα ανωτέρω, συνεπώς, προκύπτει ότι τα αποτελέσματα γνωστοποιήθηκαν στον ελεγχόμενο σε χρόνο μετά την τέλεση και του τρίτου κατά σειρά περιστατικού. Επομένως, από τα όσα έχουν εκτεθεί, οι τρεις διαπραχθείσες παραβάσεις λογίζονται από κοινού ως μία ενιαία πρώτη παράβαση.

Εξ αυτού του λόγου προφανώς το Δ.Σ. της Φ.Ε.Ε. με την υπ' αριθμ. ΑΠ 15/03/02.02.2018 απόφασή του επέβαλε στον εν λόγω Προπονητή «αθροιστικά» για τα τρία περιστατικά πρόστιμο ύψους 26.412,30 Ευρώ. Το Δ.Σ. της Φ.Ε.Ε. συνεπώς, όπως προκύπτει άλλωστε και από την διατύπωση της απόφασης, επέβαλλε σε αυτόν μία μόνο ποινή, η οποία είχε ως ποινή βάσης την ποινή της δεύτερης υποτροπής («*τρίτη φορά*»), ύψους 11.738,81 Ευρώ («*4.000.000 δρχ.*»), ως βαρύτερη παράβαση, η οποία επαυξήθηκε από τις ποινές που προβλέπει ο Κώδικας υποδρομιών στο άρθρο 167 για την διάπραξη αδικήματος ντόπινγκ από προπονητή ίππου την πρώτη και την δεύτερη φορά, ήτοι κατά 5.869,41 Ευρώ («*2.000.000 δρχ.*») και 8.804,11 Ευρώ («*3.000.000 δρχ.*») αντίστοιχα.

Μετά ταύτα και επί τη βάσει όσων αναπτύχθηκαν, η υπό κρίση παράβαση, παρότι αποτελεί το τέταρτο περιστατικό φαρμακοδιέγερσης ίππων που καταλογίζεται στον ελεγχόμενο, συνιστά από νομικής απόψεως την δεύτερη παράβαση αυτού.

Τούτων δοθέντων, η Επιτροπή Ιπποδρομιών αποστέλλει πλήρη φάκελο της υπόθεσης στο Δ.Σ. της Φ.Ε.Ε. εισηγούμενη:

- I. Την τιμωρία του προπονητή με πρόστιμο 8.804,10 Ευρώ.
- II. Τον αποκλεισμό για έξι (6) μήνες του ίππου ΧΑΣΤΟΤΡΙΚΕ(IRE) από την ημέρα της ουροληψίας (22.12.2019).
- III. Την αφαίρεση του επάθλου της 6^{ης} ιπποδρομίας της 22.12.2019, όπου τερμάτισε 1^{ος} και την τοποθέτηση του ίππου στην τελευταία θέση.

Εν όψει, τέλος, της κατηγορίας της ως άνω ανευρεθείσης ουσίας προτείνεται, επίσης, η παραπομπή του προπονητή κ. Χρήστου Κουβαρά στην Δικαιοσύνη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3708/2008.

Μαρκόπουλο, 13.07.2020

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ

ΣΕΡ. ΣΠΑΣΣΩΦ – ΑΝ. ΜΑΛΤΕΖΟΣ – Ι. ΤΣΑΚΑΛΗΣ